

Karácsony, éjféli mise

Lk 2,1-14

„Jászolba fektette”

A mai evangélium két jól elkülöníthető szakaszból áll. Az elsőben (2,1-4) Lukács Jézust a földi uralkodók körébe helyezi azzal, hogy Mária szülése a római adóösszeírás, a „cenzus” elrendelése miatt Jeruzsálem közelében, Betlehemben történik. Azt tudjuk, hogy olajfákat és gyermekeket is össze kellett írni, vagyis születése pillanatában Jézust nyilvántartásba vette a Római Birodalom. Ez azért fontos Lukács evangéliumában, mert a szegénység áruhájában érkező világ fejedelme, akinek jelentőségét édesanyja, Mária korábban már méltatta az örömeinekében (lásd 1,46-56), sőt a templomban Zakariás pap (1,67-79) Dávid házából származó Messiásnak nevezte. A templom környezetében végzett anyaggyűjtése után, Lukács az evangéliumban kezdi bemutatni a hellének számára fontos anyagot. Jeruzsálem, a világváros után a vidék hagyománya jelenik meg az evangéliumban, de ez is össze van kapcsolva Augustus császárral, aki a birodalomban megteremtette a békét, a „pax romaná”-t. A beszámoló végén azonban kiderül, hogy ebben a birodalomban a szegénység köntösében érkezett uralkodónak nem jutott hely.

Az evangélium betlehemi folklóranyagjában a Jézusról szóló tudósítás hírvivői az angyalok, akik közvetlenül társalognak a pásztorokkal. A betlehemes játékok idilli jelenetét gyermekkorunkban hallottunk, és ezt azóta is hamarabb ismerik meg az emberek, mint az evangéliumi történetet. A játékban a pásztorok a hívők előképei, az első hívők, akik először értesülnek a Messiás születéséről. Jóravaló, esetlen teremtmények, akik a történet szerint minden gyarlóságuk ellenére közel voltak az életszentséghez. Csupán egy angyali szóra máris hirdetni kezdték az isteni üzenetet. Ez a betlehemes játékok igazsága. A valóságban azonban a betlehemi pásztorok inkább voltak rablók, a társadalom peremén élő veszélyes elemek, mint isteni üzenetre váró jámbor szegények. Lukács tehát az Isten üzenetét nem a jámboroknak, hanem a bűnösöknek szánja.

A gyermekidill másodsorra ismétlődik. A Lukács-evangéliumban (2,7) olvassuk, hogy Mária megszülte gyermekét, „bepólyálta és jászolba fektette”, itt (12. v.) ez a jelenet messiási jel lesz, mert az

angyalok azt hirdetik a pásztoroknak, „találtok egy jászolba fektetett, bepólyált gyermeket...”. Lukács mesterien szerkeszt ebben a 14 versnyi összefoglalójában. Az első hét versben a földi uralkodókat térdepelteti a jászolhoz, a második hét versben pedig a birodalom minden szegény bűnös ördögét ide hozza a pásztorok személyében. A betlehemi barlang az égi és földi diplomácia találkozóhelye lesz. A gyermekké lett Isten a városon kívül, a senki földjén, egy barlangban magához rendeli a világot! A találkozás az emberi léleknek az a pillanata, amikor uralkodó és bűnös egyaránt elérzékenyül, ellágyul. Az a pillanat, amikor titok, az élet titka jelenik meg a világon: gyermek születik. Ebben a pillanatban, ha rövid időre is, minden felnőtt lelke mézédés lesz, és szeretettel telik meg. Ez a pillant a mennyországé, a palotában, a barlangban, a fényes külsőségek és az állatok között mindig az élet titkát és diadalát hirdeti. Körülgyöngök a síró csecsemőt. Ez Isten világba érkezésének pillanata. A gyermek kötetnyi próféciaától jelezve érkezik. A múltja nagyon gazdag, a jelene szörnyű, a jövője pedig kilátástalan.

Nem is tudom, mi járhatott Lukács fejében, amikor isteni sugallatra, papiruszra vetette ezeket a mondatokat. Túl a nyilvános működés varázslatos jó hírére, túl a szenvedéstörténet félelmetes testi-lelki pokoljárásán, túl a Pál mellett átélt ázsiai missziós veszőfutáson, túl az ősegyház idegettéptő vitáin, túl a hisztérikus természetfelettibe kapaszkodáson, túl a nyelvek adománya extázisán, túl a nagylelkű adakozásokon. Itt az emberi szerző tollából nem is tinta, hanem kegyelem csordogál nem a papiruszra, hanem az olvasó lelkébe. Két elszánt, Istenben bízó szegény emberi lélek őrzi ezt a csodát, Mária és József. Az ifjú asszony, aki hisz abban ami vele történt, és az öregedő, csendes ács, aki forgácshoz szokott, és nem teológiához. Teszik a dolgukat, mert Isten a titkát, a gyermek életét, az ökör és a szamár lelkének melege mellett rájuk bízta. Talán minket is jelképez a gondoskodó József. Mi sem szoktunk teológiához, de lelkünkben ez az idill feléleszti a vágyat: gondozzuk Isten országát a földön, hogy az élhető idill el ne szálljon.

A jászol imája

Alig talállok szavakat, Istenem, hálát és békét érzek.

Hálát, mert életre kelttéél egy jászolt, aki most imájával téged szólíthat meg.

Érzem, hogy ez a kisgyermek különleges. Alig jött világra, máris Élet veszi körül.

Még csak ezután tesz majd nagy csodákat.

És békét érzek, mert a jelenlétéből szeretet sugárzik.

Tudom, hogy csak egy jászol vagyok, Uram, de fogadd el hálámat, kérlek!

Köszönöm, hogy új Életre kelttéél!

Mielőtt kivágtak a földből, addig is éltem, csak másképp.

Mikor kivágtak, meghaltam, s egy darab élettelen fa lettem.

Ha te nem érkezel meg a világba, én még mindig nem tudnám, mit jelent igazán élni.

Már látom: régi énemnek meg kellett halnia, hogy téged magamba fogadhassalak, és általad új, igazi ÉLETre keljek.

Jelenléted, hogy végre itt vagy nekem, egész életemet teljessé teszi, tartalmat és értelmet ad nekem. Köszönöm. Amen.